

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 82. szám
1990. április 7., szombat

POLITIKAI NAPILAP

Havi előfizetési díj: 101 forint
Ára: 5,30 forint

Adjuk a rendszerváltás mandátumát!

**Kevesebbet fogyasztunk — Szovjet készáru: nem,
nyersanyag: igen — Sprin(g)telnek a lapok — Alkotói díjak**

Kampányesend, újra. Holnap a választás második fordulója: menjünk el a szavazóhelyiségekbe, adjuk le a voksokat! S bízunk benne, nem jól látja a Frankfurter Allgemeine Zeitung cikkírója, aki szerint nincs vezérlő elve a kelet-európai országok átalakításának... Reméljük, ha nem is egyik napról a másikra, de jó utat talál Magyarország — az átfogó értelmű kulturáltság felé. A Kék Szalag Bizottság az új kormány figyelmébe ajánlja a gazdaság átalakítására kidolgozott programját. Az első negyedév kereskedelmi mérlege most készült el, nem túl szivderítőek az adatok. A Volga nevű hajón 80, a Szovjetunióból érkezett szakember 60 magyar vállalat képviselőivel tárgyalt — dollár elszámolású üzletekről.

Lehet, hogy most már a gazdaság kerül a figyelmünk középpontjába?

A Gorbacsovnak címzett elutasító litván választ mármár beszerkesztettük az első oldalra, amikor jött az új, szenzációs számú hír: soron kívül döntenek Litvánia kilépéséről a szovjet parlamentben. Eredetileg május 15-éig tervezték elfogadni a törvényt. Elképzelhető, hogy Litvániát az unió elnökeinek irányítása alá vonják, s Moszkva szervezi meg Litvánia népének szavazását arról, hogy visszatér-e a független államok családjába a balti köztársaság.

Sulyok Erzsébet

A fogyasztás visszaesett

A kereskedelem első negyedéve

A kül- és belkereskedelem első negyedévi teljesítményéről tartottak sajtótájékoztatót pénteken, a Kereskedelmi Minisztériumban. A beszámolóban kitűnt, hogy a külkereskedelmi forgalom mennyiségében és összetételében az idén kedvező változásokra számíthatunk. Ezt alátámasztják az első három hónap adatai és a vállalatok prognózisai egyaránt. A vállalatok külkereskedelmi szerződésállományának első negyedévi adatai szerint a nem rubelelszámolású exportkötés-állomány a tavalyihoz képest 1,3 milliárd dollárral, 31 százalékkal növekedett. A többlétszerező-

sek hosszú évek után először a magasabb feldolgozottsági fokú termékekre szólnak, egyebek közt a gépiparban, ahol 400 millió dollár, valamint a könnyűiparban, ahol 150 millió dollár a növekedés. A kivitel, elsősorban a gépiparban, emellett az élelmiszeriparban több, mint a tavalyi. Jelenleg a tőkés áruforgalom egyenlegében, az előzetes adatok szerint, 170-180 millió dollár aktívum mutatkozik, ami reálisabb teszi az 1990-re prognosztizált egymilliárd dollárt megközelítő kiviteli többletet.

A tőkés import az idén várhatóan hasonló ütemben csökken, mint amilyen mértékben a kivitel növekszik. Az összetételben máris érezhetőek a változások, ezt mutatják az első negyedév adatai is. A vásárolt termékek mintegy 20 százaléka ugyanis gépipari termék, mutatva, hogy növekszik a hazai vállalatok igénye a korszerű technológiák iránt. A behozott termékek 64 százaléka egyébként szerepel az importliberalizációs listán.

A rubelelszámolású export mintegy 30 százalékkal visszaesett. Az import a tervezettnél is jobban, első sorban azért, mert a hazai vállalatok kevesebb gépipari terméket igényelnek. A belföldi kiskereskedelmi forgalomról a tájékoztató elmondta: két hónap adatai állnak rendelkezésre, eszerint a fogyasztás átlagosan 10 százalékkal visszaesett. Az élelmiszerek forgalma 13,7, a ruházati cikkeké 12,9, az iparcikkeké 5,1, a vendéglátásé 20 százalékkal csökkent. Tartós hiány az év elején lényegében semmilyen termékcsoportban nem volt, ám tapasztalható, hogy az igények tovább differenciálódtak, és szélsőségesen eltolódtak. A kereslet elsősorban a kifejezetten olcsó, másodsorban pedig a drága luxuscikkek iránt a legnagyobb, a közepes minőségű és áru termékek nem kelendők.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Egy a ráadás

Három a magyar igazság! — mondják, de sosem tartják be. Ez, vagy valami hasonló történik most is, hiszen sokan vagyunk, akik egy esztendő leforgása alatt immár negyedszer megyünk el szavazni: először a szegedi, tavaly nyári időszaki választáskor, utána a tavaly novemberi népszavazáskor, majd két hete, március 25-én az általános választáskor, s most — a 3. és 4. körzet lakói — a második fordulóra.

Mégis: végre saját akaratunkból választunk igen és nem, nem-igen-igen-igen és négy igen; 9, 10, vagy 12 egyéni jelölt; egytucat párt; most pedig két, illetve három képviselőjelölt közül.

Ezért fontos, hogy ismét emmenjünk a szavazóhelyiségekbe: nem mindegy, hogy melyik párt melyik jelöltje képviseli majd Szegedet, Kisteleket, Balástyát stb. a Parlamentben az elkövetkezendő öt esztendőben: olyan, akiben megbízunk, vagy olyan, akiben nem. S ha jelöltünk esetleg nem nyer, szavazatunk akkor sem vész el: figyelembe vétetik a számunkra legszimpatikusabb párt országos töredékszavazatainak összesítésekor.

Holnap ismét választunk

A választások első, március 25-én megrendezett fordulójában Csongrád megye hét egyéni választókerületéből kettőben sikerült megszerezni valamelyik jelöltnek az érvényes szavazatok legalább 50 százalékát. (Megjegyzendő, hogy ez országos szinten is jó eredmény, hiszen a 176 egyéni választókerület közül mindössze ötben dől el az első fordulóban a mandátum sorsa.)

A választások második fordulójában tehát meggyűnkben „csupán” a 3-7. választókerületben járulnak a polgárok az urnákhoz. Ahhoz, hogy ez a forduló érvényes legyen, szükséges, hogy megjelenjen a szavazókörökben vasárnap (ugyan csak reggel 6 és este 6 óra között) a szavazásra jogosult állampolgárok legalább 25 százaléka. Amennyiben ez nem történik meg, e körzetben új választást írnak ki, amely a kopogtatócédulák gyűjtésétől kezdve az összes fázist magában foglalja. Különbözik e forduló az elsőtől abban a jelentős kérdésben is, hogy míg akkor 50 százalékos többség kellett a győzelemhez, most elegendő az egyszerű többség, azaz: ha az első helyezett csupán egyetlen szavazattal kap többet a másodikonál, ő a képviselő.

Ezúttal a területi listákra nem szavazunk; hiszen ezt megtettük már március 25-én, s ezen voksok alapján a területi listák által megszerzhető mandátumokat — a választási törvény értelmében — immár elosztották a politikai pártok között. Mégis, mi a tétje a mostani, második fordulónak?

Egyrészt a még betöltetlen, országosan 171 egyéni választókerületi mandátum megszerzése, másrészt annak eldöntése, hogy az országos, úgynevezett „kompenzációs listán” mely személyek jutnak be az új Parlamentbe. Ugyan az egyes töredékszavazatok mennyisége más az első fordulóban eldőlt, ám az a tény, hogy az egyéni kerületekben még „talpon maradt” jelölteké közül kikét veszik figyelembe, csak holnap, vagy inkább holnapután — az összeszámlálásakor — derül ki. Az egyéni kerületekben nyerő képviselők töredékszavazatai ugyanis nem számítanak; a második vagy harmadik helyezettek ellenben igen. (Tehát az egyéni körzetekben a második fordulóban elsőként automatikusan parlamenti képviselők; a második és harmadik helyezettek pedig — az első fordulóban szerzett — töredékszavazataikkal segítik pártjukat. Amennyiben független jelöltek, töredékszavazataik elvesznek.)

A Csongrád megyei 3. számú választókerületben három, a 4. számú választókerületben kettő jelölt (mivelhogy az egyik visszalépett volt ellenfele javára) nevével találkozhatják a választópolgárok a szavazócédulán. Közülük ugyanúgy, mint az első fordulóban, a nevük előtt található négyzetbe rajzolt + jellel jelölhetjük meg a nekünk leginkább megfelelő személyt.

Reméljük, hogy a két hétszeresített mandátumokat — a választási törvény értelmében — immár elosztották a politikai pártok között. Mégis, mi a tétje a mostani, második fordulónak?

A Springer már Tatabányán és Szolnokon

A Komárom—Esztergom Megyei Dolgozók Lapjának szerkesztője és a megyei lapkiadó vállalat kollektívájának vezetője Gábor, aki szerint a Springer főleg azzal nyerte meg a szerkesztőség kollektíváját, hogy garantálta teljes szellemi, szakmai és politikai önállóságukat, s ugyanakkor technikai fejlesztést ígért a tatabányaiaknak. A lapkiadó vállalat dolgozói közül hárman (köztük az igazgató és a főkönyvelő) még nem mondták ki a végső igent. Az új gazda lapja — 24 tulajdonosé.

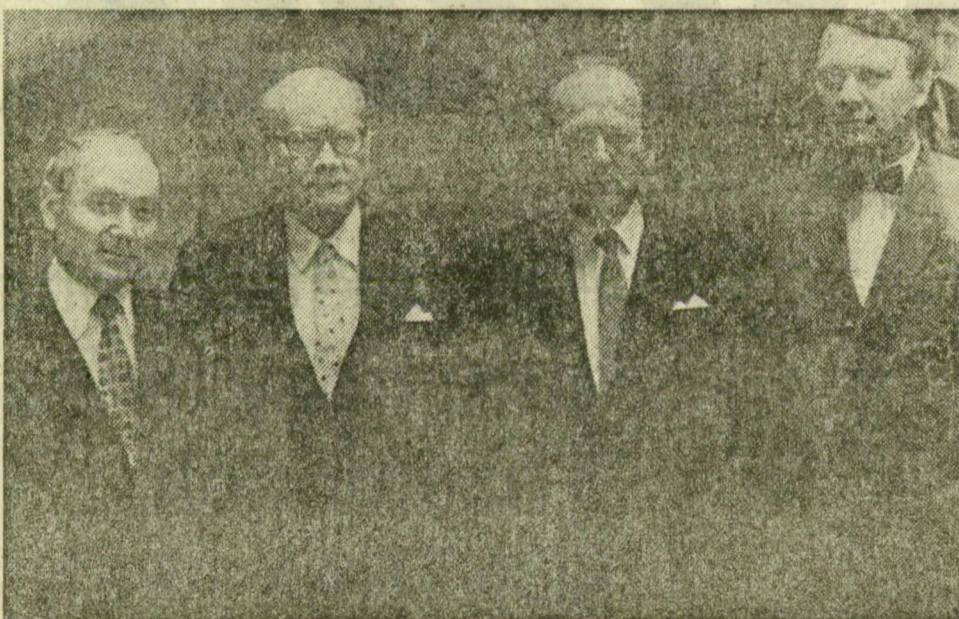
Alkotói díjak 1990

— Megújuló világunkban gyakran aggódunk amiatt, hogy valódi értékeink is veszendőbe mennek. Úgy hiszem, az Alkotói Díj minden időben méltó elismerése kell hogy legyen a tudásnak, az emberi alkotóerőnek és kedvnek — kezdte ünnepi beszédét Lehmann István, a Csongrád Megyei Tanács elnöke tegnap délelőtt abból az alkalomból, hogy négy díjazottnak adhatta át az elismerést.

A megyei tanács 1975-ben azzal a céllal alapította a „Csongrád Megyei Tanács Alkotói Díját”, hogy elismerje a huzamos időn át végzett kimagasló tevékenységet a gazdasági és tudományos életben, a művészetben, az irodalomban, a kultúrában, a közművelődésben, az oktatásban, a sportban és a műszaki fejlesztésben. Az elmúlt tizennégy évben több mint félszázán vehették át az Alkotói Díjat. Lapis András plakettjét, a sort 1976-ban olyan jeles személyiség nyitotta meg, mint Vaszy Viktor.

Tegnap délután a megyei tanács klubjában vehették át az Alkotói Díjat: Gion János okleveles mérnök-tanár, a Szegedi Rózsa Ferenc Gimnázium és Szakközépiskola tanára. Közülük húszezstendős oktató-nevelő munkát ismertek most el a díj odaítélésével. 1970 óta foglalkozik az autójavító szakemberek képzésével. Megalkotta a jelenlegi 4+1-es képzési rendszer alapjait. A Művelődési Minisz-

Négy jeles férfiú

Az 1990-es alkotói díjasok: Gion János, Grasselly Gyula, Juhász Imre és Pálmai Antal

térium bevonta a középiskolai oktatási reform részeként kidolgozásába. Oktatómunkája mellett négy tankönyvet írt és 14 tudományos szakcikke jelent meg.

Grasselly Gyula egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a SZAB elnöke. Az elmúlt évtizedekben rendkívül aktív szerepet töltött be a hazai és nemzetközi tudományos életben. Kutatási területe a bányahelyek ásványtana. E szertéagazó területről jelentek meg tanulmányai és könyvei magyarul és számos idegen nyelven. Eredményeivel nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy Szeged és az

egyetem nemzetközi elismertsége növekedett.

Juhász Imre orvostechnikai és gyógyászati segéd eszközöket gyártó kisiparos. Másfél évtizede foglalkozik gyógyászati segéd eszközök tervezésével, gyártásával és továbbfejlesztésével. Kutatásai, fejlesztései jelentősen hozzájárultak a szentesi baleseti sebészeti osztály kutatócsoportjának eredményes munkájához. Az elmúlt 15 évben számos fontos orvosi műszert és implantátumot tervezett és szabadalmaztatott. Munkájával jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a sokáig hiányzó, vagy csak nehezen, külföldről beszerezhető implantátumhoz hoz-

zájthassanak a gyógyulásra váró betegek.

Pálmai Antal, a Medikémia Ipari Kiszövetkezet elnöke több mint tíz éve. Nagy része van abban, hogy a szegedi kiszövetkezet 1988-ban az országos toplistán a hatodik helyen végzett. A kiszövetkezet termékei a jó minőségük és a megbízhatóság a jellemzőjük. Többször nyerték el a Kiváló Áruk Főruma megkülönböztető jelzést. Termékeikkel több BNV-n és vásáron nyertek nagydíjat. A szövetkezet kiemelkedő eredményként könyvelheti el, hogy a teremtés öt év alatt megduplázódott.

R. G.